

Õpiring 5. TI seminari põhjal - Kuidas luua head viipa?

Õpiringi kava (60 minutit)

Aeg (min)	Tegevus	Kirjeldus / juhised juhendajale
–	Eeltegevus	Juhendajale: Tutvu TI-Hüppe seminari materjalidega https://moodle.edu.ee/mod/folder/view.php?id=2874300 Tutvu Haridustehnoloogide Liidu poolt loodud esitlusega: https://docs.google.com/presentation/d/1C5NonS4NwXaDC2_pieq0rBUZlvJy7y1D/edit?slide=id.g340f7e17520_0_111#slide=id.g340f7e17520_0_111 Kodutöö osalejatele: “Mis on tehisintellekt ja kuidas see töötab?” https://docs.google.com/document/d/1vemSEhOoVqPr-AJlg86m0upfaNGuAj_Q6_ijxKpfO10/edit?tab=t.0 Prompti/viiba näited õpetajatele: https://docs.google.com/document/d/157Sta3qfFQQ04XZq34LsUrhJj2PC1vMf/edit Pane kirja üks näide, kus oled saanud TI abi, et oma tööd paremaks teha
10 min	Häälestus	Arutelu paarides: Mis on üks olukord, kus TI on sind päriselt aidanud? Mis on üks koht, kus TI kasutamine on jäänud pealiskaudseks või ebaõnnestunud?
35 min	Sisuline osa	Lühike sissejuhatus, milline on hea prompt ehk viip (Lisa 1) • Jaga osalejad 3–4-liikmelistesse gruppidesse (soovi korral ainevaldkondade kaupa). • Grupi ülesanne: ○ Pange kirja 8–10 õpetajatööga seotud ülesannet või väljakutset, mida võiks TI abil lihtsamini või kiiremini lahendada. ○ Märkige ära: ■ kui sageli see ülesanne esineb; ■ milline oleks hea lõpptulemus. • Suuna mõtlema ülesannetele, kus kasu võiks olla kiire ja selge. 3. Individuaalne töö grupi sees: lahenduse loomine (15 min) Juhendajale:

		• Palu igal osalejal valida grupi nimekirjast 1 konkreetne väljakutse. • Ülesanne: ○ Koosta sellele väljakutsele põhjalik prompt, kasutades kokkulepitud struktuuri. ○ Ära alusta kohe TI-tööriistas katsetamist – esmalt mõtle ja kirjuta. ○ Seejärel testi prompti ning paranda seda iteratiivselt. • Grupis: ○ Iga osaleja tutvustab lühidalt (1–2 min), ■ mis probleemi ta lahendas; ■ mis muutus prompti täpsustamisel. 4. Jagamine ja valik (5 min) Juhendajale: • Palu igal grupil valida üks huvitavam või paremini toimiv lahendus, mida jagada suure ringiga. • Rõhuta, et fookus ei ole „täiuslikul vastusel“, vaid protsessil ja õppimisel.
10 min	Refleksioon	Suuna arutelu järgmistele küsimustele: • Millises etapis muutus minu prompt päriselt paremaks? • Kus märkasid, et TI aitas mul mõelda, mitte ei teinud mõtlemist minu eest ära? • Milline osa promptimise protsessist oli minu jaoks kõige keerulisem?
5 min	Kodune ülesanne	ChatGPT 101 – õpetaja koolitusvideo algajale Küsimused, mille peale videot vaadates mõelda • Millistes video näidetes toetab TI mõtlemist? • Kus võiks sama töövõtte muutuda hoopis mõtlemise vältimiseks, kui seda koolis hooletult rakendada?

Õpiringi kava (75 minutit)

Aeg (min)	Tegevus	Kirjeldus / juhised juhendajale
–	Eeltegevus	Tutvu hea viiba kirjutamise materjalidega: Mis on viip? Kuidas ühte head viipa kirjutada? Haridustehnoloogide Liidu poolt tehtud materjal: https://docs.google.com/document/d/157Sta3qfQQ04XZq34LsUrhJj2PC1vMf/edit Ti-Hüppe viiba ehk prompti kirjutamise meelespea (Lisa 1): Hea viiba kirjutamise meelespea Fail Vali meelespeast: • 1 punkt, mida sa alati teed, • 1 punkt, mida sa kunagi ei tee, • 1 punkt, mida sa tahad testida/katsetada järgmises õpingis.
10 min	Häälestus	Mõelge ja jagage paarides: • Mis aineülesandes TI kasutamine aitaks õpetajal päriselt aega võita või kvaliteeti tõsta? • Mis ohukoht/ebaõnnestumine võib sinu aines TI kasutamisel ette tulla? (faktivead, liiga üldine, ebatraditsioonilised lahendusvõtted)
50 min	Sisuline osa	Jagage osalejad 4-liikmelistesse gruppidesse (võimaluse korral ainevaldkondade kaupa). Kaardistage ja pange gruppides kirja ainevaldkonniti õpetajatel õpetamisega esile kerkivad väljakutsed, mida võiks/saaks TI abil lahendada. (10min) Seejärel valige nendest 2 kõige tõenäolisemalt TI abil kohe lahendatavat väljakutset. Lisage väljakutsete juurde: • Õpiväljund / oskus (ainepõhine): mis peab õppija pärast oskama/teadma? • Kvaliteedikriteerium: kuidas ma tunnen ära, et tulemus sobib (klassitase, vorm, maht, hindamise alus)? Seejärel kirjutage paarides mõlemale väljakutsele prompt, mida saaksite kasutada. Kui esialgne viip/prompt on valmis, siis katsetage vahetage paarides viibad, täiendage üksteise tööd, vahetage tagasi ja alles siis katsetage ChatGPT's. Analüüsige:

		• Kas ja mis jäi viibas ebamääraseks? • Kas ja milline kriteerium jäi puudu või vajab täiendamist? • Kas Chat'i esitatud tulemus on ainele sobivas vormis? Seejärel täiendage enda loodud prompti ja katsetage veelkord. Kui olete loodud viibaga rahul, siis salvestage see ja lisage kasutatud prompt oma kooli viipade kogumikku. Võimalik viiba dokumenteerimise näidis lisades (Lisa 2).
10 min	Refleksioon	Mõelge kõigepealt iseseisvalt vastused nendele küsimustele: • Millises etapis muutus minu prompt päriselt paremaks? • Kus märkasin, et TI aitas mul mõelda, mitte ei teinud mõtlemist minu eest ära? • Milline osa promptimise protsessist oli minu jaoks kõige keerulisem? • Milline meelepea punkt oli täna minu jaoks kõige mõjusam ja miks?
5 min	Kodune ülesanne	Katsetage oma loodud prompte, vajadusel täiendage neid veelgi. Mõtle läbi: Millal (kuupäev/nädal), kellega (klass) ja milleks (tund/ülesanne) ma seda prompti kasutan?

Lisa 1

OLE OMA VIIPAMISEGA JÄRJE PEAL!

Täpne ja selge instruksioon
Mõtle konkreetset, mida soovid ja väljenda seda ka keelemudelile

Roll
Täpsusta, millises rollis peaks keelemudel vastama
(Oled X valdkonna ekspert)

Näidete lisamine
Keelemudel arvestab vastamisel viipa lisatud näite stiili

Preemia/tagajärg
Motiveeri paremini vastama preemia või tagajärgega

Mitte-vastamise lubamine
Anna keelemudelile võimalus vastata „ei tea“

Vastuse vorm
Täpsusta, millisel kujul vastust soovid (Stiil, vorming, keel)

Piiride seadmine
Mida vastuses tohib teha ja mida tuleb vältida

Iteratiivsus
Hea viip ei ole lõplik, vaid areneb katsetamise käigus

Konteksti säilitamine
Täpsusta, mida tuleb varasemast vestlusest mäletada või vastuses arvesse võtta

Mitu vaatenurka
Kvaliteetsema vastuse saamiseks palu vastusesse lisada erinevaid aspekte

TI-Hüpe

Lisa 2

Andmed

Autori eesnimi	
Sihtrühm (nt klass või kooliaste vms)	
Teema (pealkiri)	
Väljakutse, mida lahendada (kirjeldus)	
Oodatav tulemus (kirjeldus)	
Link promptile	
Lingid lisafailidele, mida kasutad	

Prompti sisu

Vali üks variantidest ja kasuta.

1. Struktuur (AI Rockstars)

#Roll/Persoona:

#Kontekst ja fookus:

#Ülesanne:

#Formaat (näide):

2. Struktuur (Open AI)

#Ülesanne:

#Kontekst ja fookus:

#Roll/Persoona:

#Formaat (toon ja näide):